

Correctievoorschrift HAVO

2022

tijdvak 2

muziek

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijd aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 T.a.v. het verkeer tussen examinator en gecommitteerde (eerste en tweede corrector):
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag

Antwoord

Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 The Golden Earrings - Just a little bit of peace

1 maximumscore 1

glissando

2 maximumscore 1

toonsoort: mineur

melodisch verloop, één van de volgende:

- (globaal) dalend / dalend na elk zinnetje
- toonherhaling / secundes

Opmerking

Alleen als het antwoord bij toonsoort en bij melodisch verloop juist is,
1 scorepunt toekennen.

3 maximumscore 3

• zang, één van de volgende:	1
– hoger	
– met versieringen / afwisselender	
– expressiever / actiever / luider	
• begeleiding, twee van de volgende:	2
– drums actiever / prominenter aanwezig	
– met strijkers / strings	
– met tegenmelodie	
– met snaredrum	
– zonder bongo's	

Opmerkingen

Als er bij begeleiding één antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord bij begeleiding als 'meer of minder instrumenten', mag niet goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 1

- akkoord 1: C-majeur / C-groot / C
akkoord 2: D-majeur / D-groot / D

Opmerkingen

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toeekennen.

Het antwoord 'c' en/of 'd', mag niet goed gerekend worden.

5 maximumscore 1

- a / A

6 maximumscore 1

een van de volgende:

- emotioneel / smekend / met een snik gezongen
- melismatisch
- dalend
- lang aangehouden

7 maximumscore 2

- maat 2: 6/8 1
- maat 4: 2/4; ook goed: 4/8 1

8 maximumscore 2

- blazers, een van de volgende:
 - stijgend
 - herhaling van het trompetmotief in een hogere ligging
 - opbouwen van het akkoord (door de blazers)
 - modulatie
- drums: verdichting in het ritme / kortere notenwaarden (aan het eind) / fill (op snaredrum) 1

9 maximumscore 2

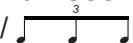
bewering 1: onjuist

bewering 2: juist

bewering 3: onjuist

- indien drie antwoorden juist 2
- indien twee antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0

10 maximumscore 1

triool /

Blok 2 A. Corelli - Concerto grosso, opus 6 nr. 2, deel 1

11 maximumscore 2

drie van de volgende:

- laag ↔ hoog
 - hele orkest/tutti ↔ (alleen) violen/concertino
 - zonder versiering ↔ met versiering
 - drieklanken/akkoord ↔ tweeklanken/terts
 - grote notenwaarden ↔ kleine notenwaarden
- ook goed: twee tonen ↔ vier tonen

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Opmerking

De dynamiek wordt buiten beschouwing gelaten.

12 A

13 maximumscore 1

14 maximumscore 1

polyfoon / polyfonie / imitatie; niet goed: canon

15 B

16 maximumscore 1

sequens(en) / sequensmatig

17 maximumscore 1

(1) - 5 - 3 - 4 - 2

Opmerking

Alleen als het volledige antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

18 maximumscore 2

fragment 2, twee van de volgende:

- lange(re) lijnen / geen korte motiefjes / voortspinning;
ook goed: geen barokke motoriek
- legato / vloeiend(er) / minder geaccentueerd gespeeld
- dalende contour
- Beide melodieën bewegen op ongeveer dezelfde toonhoogte. / zijn verstrengeld.
ook goed: mineurkarakter
ook goed: met versiering

per juist antwoord

1

Opmerking

Het tempo, de dynamiek en het ritme worden buiten beschouwing gelaten.

Blok 3 G. Mahler - Symfonie nr. 1, deel 3

19 maximumscore 2

- instrument: pauken / pauk
- interval: (reine) kwart

1

1

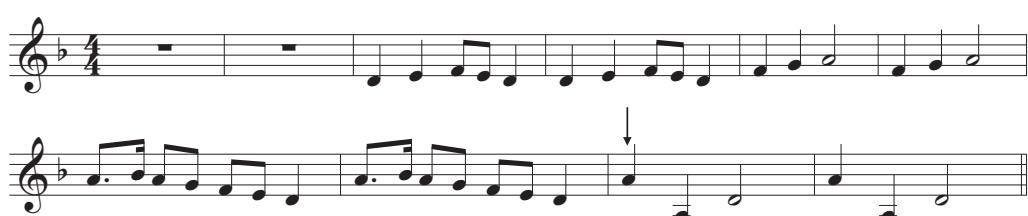
20 maximumscore 1

d-mineur / d-klein / d

Opmerking

Het antwoord 'D' zonder toevoeging mag niet goed gerekend worden.

21 maximumscore 2

- pijl juist
- instrument: fagot

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

thema 2, twee van de volgende:

- (meer) grotere intervallen in de melodie / grotere sprongen
 - staccato / met accenten
 - melodie heeft een minder doorgaande lijn
 - met versiering / voorslag
- ook goed: hogere ligging

per juist antwoord

1

Opmerking

Het ritme, de instrumentatie en de dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

23 maximumscore 1

eerste noot: as; ook goed: g (vierde tel maat 3)

laatste noot: d

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

24 B

25 maximumscore 3

drie van de volgende:

- hoger
- nieuwe melodie door houten blaasinstrumenten / hoge motieven (in de houtblazers)
- meer houten blaasinstrumenten
- gepunteerd ritme (in nieuwe melodie)
- accenten (door bekken)
- pauken / bekken duidelijk (even) aanwezig
- koperen blaasinstrumenten spelen thema 1 (als soort tegenmelodie)
- verschillende thema's / melodieën door elkaar
- baspartij / springbas
- ‘versieringen’

per juist antwoord

1

Opmerking

Het tempo en de dynamiek worden buiten beschouwing gelaten.

26 maximumscore 1

4 - 2 - 1 - 3

Opmerking

Alleen als het volledige antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

Blok 4 Chef'Special - Afraid of the dark

27 maximumscore 2

	1	e	2	e	3	e	4	e	
• akkoorden		X		X		X		X	1
• vingerknips			X				X		1

28 maximumscore 2

3 - 4 - 2 - 1

indien vier antwoorden juist

2

indien twee (of drie) antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Opmerking

Als door het weglaten van een foutief antwoord een verder foutloze reeks ontstaat, 1 scorepunt toekennen.

29 B

30 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Er wordt door meerdere stemmen gezongen.
- (gedeeltelijk) in octaven; ook goed: (gedeeltelijk) meerstemmig
- De vierde regel wordt hoger gezongen.
- Er wordt een regel toegevoegd.

per juist antwoord

1

31 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- lange tonen in de begeleiding / ontbreken van de doorlopende gitarpartij (en baspartij)
- gebruik van specifieke klankkleur(en) in de synthesizer(s) / begeleiding
- galm / reverb
- gebruik van kwartnoten / grotere notenwaarde in de zangmelodie

per juist antwoord

1

32 maximumscore 1

acht keer

33 maximumscore 2

indien drie haken geheel juist

2

indien twee haken geheel juist

1

indien minder dan twee haken geheel juist

0

34 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- zonder begeleiding / a capella
- stembuiging (omlaag) / (dalend) glissando
- meer gesproken dan gezongen
- zonder effect op de zang / 'droge' klank

per juist antwoord

1

Blok 5 E. Bozza - Suite Brève en Trio, deel 1

35 maximumscore 1

bewering 1: juist

bewering 2: onjuist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

36 maximumscore 1

B / b / eerste noot

37 maximumscore 1

hobo

38 maximumscore 1

chromatisch

39 C

40 maximumscore 1

Interval is stijgend in de klarinetpartij.
ook goed: Ligging is lager.

41 B

42 maximumscore 1

een kruis voor de f

Opmerking

Als er meer dan één voorteken is genoteerd, geldt het eerst genoteerde voorteken.

43 maximumscore 1

eerst: hobo

daarna: klarinet

ten slotte: fagot

Opmerking

Alleen als het volledige antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

Blok 6 Kygo with Avicii & Sandro Cavazza - Forever Yours (Avicii Tribute)

44 maximumscore 1

tokkelen

45 maximumscore 2

per haak volledig juist

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

46 maximumscore 2

- zangmelodie, een van de volgende:
 - (veel) toonherhaling
 - kleine omvang/ambitus van de zinnen
 - voornamelijk dalende contour / De meeste zinnen zijn (overwegend) dalend.
 - lage ligging
- samenklank / akkoorden: gebruik van (vooral) mineurakkoorden

1

47 B

48 maximumscore 1

(tenor)saxofoon; ook goed: altsaxofoon

Opmerking

De antwoorden sopraansaxofoon en/of baritonsaxofoon mogen niet goed gerekend worden.

49 B

50 maximumscore 2

twee van de volgende:

- beatring; ook goed: tamboerijn
- hihat
- bassdrum

per juist antwoord

1

Opmerkingen

Het antwoord ‘drum(stel)’ mag niet goed gerekend worden.

De eerste tel wordt buiten beschouwing gelaten.

51 maximumscore 1

lang aangehouden toon; ook goed: orgelpunt

52 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- zachter
- De gitaar stopt (halverwege). / minder instrumenten (halverwege)
- doffere klankkleur (zang en gitaar)

per juist antwoord

1

5 Aanleveren scores

Verwerk per examinator in de applicatie Wolf:

- de scores van de alfabetische eerste tien kandidaten voor wie het tweede-tijdvak-examen de eerste afname is én
- de scores van alle herkansende kandidaten.

Cito gebruikt beide gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 22 juni te accorderen.

Ook na 22 juni kunt u nog tot en met 30 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

derde tijdvak

Ook in het derde tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw derde-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

blok 1	The Golden Earrings - Just a little bit of peace in my heart Polydor S 1291
blok 2	A. Corelli - Concerto grosso, opus 6 nr.2, deel 1 Ensemble 415 o.l.v. Jesper Christensen Harmonia mundi 7 94881 94512 2
blok 3	G. Mahler - Symfonie nr.1, deel 3 Koninklijk Concertgebouw Orkest o.l.v. Riccardo Chailly Decca 475 6687
blok 4	Chef'Special - Afraid of the dark https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=TP7CPfj-N98 (12-10-2021)
blok 5	E. Bozza - Suite Brève en Trio, deel 1 Telos music, TLS162
blok 6	Kygo with Avicii & Sandro Cavazza - Forever Yours (Avicii Tribute) Sony Music 19439748672